

Husdyrbruget 1947.

Af Landbrugslærer *Halfdan Jørgensen.*

Husdyrbruget havde vanskelige Kaar igennem 1947. En tør Sommer med ualmindelig daarlig Græsvækst og et ringe Høst-udbytte gjorde sig stærkt gældende. Knaphed paa Arbejds-kraft i Landbruget og høje Lønninger bidrog vel ogsaa sit til, at adskillige Landmænd besluttede sig til at sælge hele Be-sætningen og forsøge med kvægløst Landbrug.

Stigningen i Smør- og Flæskepriser mod Aarets Slutning gav ganske vist en meget ønskelig Ændring af det ugunstige Forhold mellem Priserne paa Planteprodukter og Priserne paa Husdyrbrugsprodukter, men alligevel maatte en almindelig — og ganske væsentlig — Besætningsreduktion igennem Aarets sidste Halvdel blive Følgen af de forannævnte ugunstige Pro-duktionsforhold.

Husdyrbestanden.

Hesteantallet, der de to foregaaende Aar satte Rekord, faldt med 59 000 Stkr. eller 9 pCt. fra Juli 1946 til Juli 1947. En usæd-vanlig stor Hesteeksport og et nedadgaaende Føltillæg var Aarsagerne. I Tabellen er medregnet 28 000 Heste i Byerne, hvilket Tal er uændret fra 1946 til 1947, medens der i 1939 kun fandtes 17 000 Heste i Byerne. Det samlede Hestehold var i 1947 nøjagtig af samme Størrelse som i 1939.

Hestebestanden (1000 Stkr.).

	26. Juli 1947	13. Juli 1946	14. Juli 1945	15. Juli 1939
Hingste, 3 Aar og derover	4	4	4	4
Vallakker, 3 Aar og derover ..	179	192	185	213
Hopper, 3 Aar og derover	252	262	258	230
Plage, 1—3 Aar	112	126	123	93
Føl under 1 Aar	47	69	74	54
Heste i alt	594	653	644	594

Kvægbestanden var ved Ugangen af 1947 mindre end paa noget Tidspunkt igennem de sidste 20 Aar, og det vil af Tabellen ses, at Nedgangen fra Juli til December 1947 andrager ca. 350 000 Stkr., hvilket er over 11 pCt. En sæsonmæssig Nedgang foregaar normalt igennem Efteraarets udprægede Slagte-maaneder, men naar Reduktionerne blev saa usædvanlig store i 1947, var det Aarets vedholdende Efteraarstørke, der havde Skylden. Desværre leveredes Slagtekvæget af samme Grund i alt for daarligt Huld, hvilket yderligere gjorde Reduktionen tabgivende.

Hornkvægbestanden (1000 Stkr.).

	27. Dec. 1947	26. Juli 1947	28. Dec. 1946	13. Juli 1946	30. Dec. 1939	15. Juli 1939
Tyre (1 Aar og derover)	37	46	46	49	68	69
Stude (1 Aar og derover)	34	54	44	56	66	81
Køer og Kvier, som har kælvet	1410	1546	1560	1594	1656	1642
Kvier, som ikke har kælvet, (1 Aar og derover)	524	634	596	667	602	670
Kalve under 1 Aar	663	734	758	801	860	864
Hornkvæg i alt	2668	3014	3004	3167	3252	3326

Tilbagegangen omfatter samtlige Grupper af Kvæg. Sammenholdes Tællingerne i December, var Hornkvægbestanden 18 pCt. mindre i 1947 end i 1939, for Malkekøerne var det tilsvarende Tal 15 pCt.

Svineholdet udviste ikke unormalt store Svingninger igennem 1947. Det vil dog af Oversigten ses, at den samlede Bestand ligger 100 000 Stkr. lavere ved Aarets sidste Tælling end ved Tællingen i Februar. Den stærke Nedgang i Soantallet igennem Aarets sidste Maaneder — saaledes 60 pCt. fra Juli til December — maa bemærkes, idet den er en Følge af den ringe Kornhøst sammen med fortsatte Vanskeligheder for Importen af Foderkorn udefra.

Ved Hovedtællingen i Juli 1947 laa den samlede Svinebestand 4 pCt. højere end i Juli 1946, men udgjorde kun 57 pCt. af Bestanden i 1939.

Svinebestanden (1000 Stkr.).

	1947					1946	1939	
	27. Dec.	11. Okt.	26. Juli	3. Maj	8. Febr.	13. Juli	15. Juli	
Avlsorner	6	8	9	9	9	8	18	
Søer:								
Første Gang drægtige Søer ..	20	26	53	67	51	42	76	
Andre drægtige Søer	60	65	76	78	80	78	173	
Diegivende Søer	35	52	53	53	47	45	102	
Goldsøer (ikke udsat til Slagtning)	15	22	19	14	13	18	28	
Udsættersøer til Slagtning ..	12	16	7	8	7	8	11	
Søer i alt	142	181	208	220	198	191	390	
Pattegrise hos Søerne	275	438	443	433	382	377	856	
Ungt Tillæg og Slagterisvin:								
Fravænnede Grise under 35 kg	424	477	453	374	379	436	789	
Svin paa 35—60 kg	444	428	422	373	403	464	651	
Fedesvin	}	60—80 kg	233	290	208	242	229	
(Slagterisvin)			80 kg o. derov.	80	163	80	100	104
Svin i alt	1 604	1 985	1 823	1 751	1 704	1 768	3 183	

Faareholdet er inde i en rivende Tilbagegang, idet Bestanden er mere end halveret fra 1946 til 1947 og ved sidste Tælling kun udgør 56 pCt. af Førkrigsbestanden.

Faarebestanden (1000 Stkr.).

	26. Juli 1947	13. Juli 1946	14. Juli 1945	15. Juli 1939
Vædere, Beder, Faar og Lam i alt..	83	178	213	147
heraf Moderfaar	52	85	98	—

Høsebestanden viser derimod en mindre, men støt Stigning. Antallet af Høns ialt i Juli 1947 udgjorde dog kun 60 pCt. af Tallet i 1939.

Høsebestanden (1000 Stkr.).

	26. Juli 1947	13. Juli 1946	14. Juli 1945	15. Juli 1939
Haner, 1/2 Aar og derover ...	115	144	150	201
Høner, 1/2 Aar og derover ...	7 940	7 577	7 916	13 935
Kyllinger under 1/2 Aar	11 216	10 667	8 761	19 161
Høns i alt	19 271	18 388	16 827	33 297

Kaninerne ser det sort ud for, idet Bestanden i Juli 1947 var 130 000 Stkr. mod 220 000 Stkr. i 1946 og 1 278 000 Stkr. i 1943. Tallene gælder kun Landkommunerne; Bestanden var her ca. 300 000 Stkr. i 1939.

Pelsdyrholdet er opretholdt i samme Omfang som Aaret før. Dog er Sølvræve og Bævere i Tilbagegang til Fordel for andre Pelsdyrarter. Indberetningen for 1947 omfatter 2613 Pelsdyrhold i hele Landet.

Pelsdyrbestanden (100 Stkr.).

	25. Okt. 1947	24. Aug. 1946	25. Aug. 1945
Sølvræve og Varianter	192	242	243
Blaaræve	33	21	13
Mink og Varianter	1 435	1 304	1 030
Ildere	115	67	22
Sumpbævere (Nutria)	357	509	327
Ialt	2 132	2 143	1 735

Fodring og Sundhedsforhold.

I Aarets første Maaneder var den vedholdende og stærke Frost haard ved Roe- og Kartoffelbeholdninger, ligesom Græsmarkerne og især Udlægskløveren fik stærk Frostskade eller ødelagdes helt. Naar dertil kom, at Foraarskulde og Sommer-tørke rakte hinanden Haanden, samt at Tørken efter Høst hindrede de ny Udlægsmarker i at give det vanlige kærkomne Tilskud til Dyrenes Efteraarsernæring, saa vil det forstaas, at Situationen var absolut kritisk igennem det meste af Græsningsperioden — til Tider katastrofal. Dyrene afmagredes, og gik ned i Ydelse, og mange Landmænd var tvunget til at sælge Slagtedyr i elendigt Huld til smaa Priser.

Af Hø blev der ifølge Høststatistikken kun 170 Mill. Foderenheder mod 670 Mill. F. E. Aaret før. Græsningen i 1947 opgjordes til ca. 3000 Mill. F. E. mod 4000 Mill. F. E. i 1946. Men Forskellen var i Virkeligheden langt større, idet den indirekte Beregningsmaade, hvorefter Græsningsudbyttet maa opgøres, giver for meget i græsknappe Perioder, men for lidt i Perioder med rigelig Græsning til de forhaandenværende Kreaturer.

Forholdet udlignes normalt igennem Sommerens skiftende Perioder; men Sommeren 1947 var altsaa en eneste lang Række af græsknappe Perioder!

Roerne fyldte ikke meget, men viste sig dog ved Optagningen de fleste Steder at være bedre end ventet, navnlig paa Grund af Roernes gode Tørstofprocent, der gennemgaaende laa 1 a 2 pCt. over det normale. Roetoppen fyldte vel ikke meget, men man var i sjælden Grad indstillet paa at samle og udnytte det, der var.

En lille Kornhøst og et endnu ringere Halmudbytte lovede heller ikke godt for den Vinterfodringsperiode, der indlededes i Aarets sidste Maaneder. Halm og andet Straafoder steg allerede i Efteraaret til Fantasipriser. Af Oliekager og andre Foderstoffer udefra blev det kun til meget beskedne Rationer, men til Gengæld til høje Priser, idet Oliekagepriserne forhøjedes med 15—18 Kr. pr. 100 kg i Efteraaret 1947.

Dyrenes Sundhedstilstand var bortset fra en Del Utrivelighed hos Smaagrise og Kalve ret tilfredsstillende, og større Angreb af smitsomme Sygdomme blev vi forskaanet for. Kvægtuberkulosen er stort set fordrevet, og den smitsomme Kastning viger Aar for Aar, hvor et energisk kollektivt Bekæmpelsesarbejde er sat ind.

Produktion og Priser.

Landets samlede Produktion af de vigtigste Husdyrbrugsprodukter opgjordes for 1947 til 4106 Mill. kg Mælk, 125 Mill. kg Smør, 203 Mill. kg Flæsk, 62 Mill. kg Æg og 195 Mill. kg Okse- og Kalvekød.

Hvorledes disse Mængder forholder sig til Produktionen i 1946, ses bedst ved en Sammenligning af Indekstallene (1935 = 100). For Aarets samlede Produktion blev Indekstallet altsaa 76 mod 77 i 1946, 69 i 1945 og 106 i 1939. Naar Tilbagegangen fra 1946 til 1947 ikke blev større, skyldes det i væsentlig Grad den store Kødproduktion. Det maa imidlertid her huskes, at Slagtninger og reel Kødproduktion ikke er et og det samme, idet Besætningsreduktionerne paavirker Slagtetalene.

Endvidere slagtedes paa Eksportslagterierne 29 000 Heste

Produktionsindeks for de vigtigste Husdyrbrugsprodukter.

1935=100	Mælk		Okse- og Kalvekød		Svinekød og Fløsk		Æg		Animalske Produkter ialt		
	1947	1946	1947	1946	1947	1946	1947	1946	1947	1946	1939
Januar	72	66	111	140	57	54	60	46	69	67	97
Februar ..	71	68	91	134	51	50	65	59	64	66	104
Marts	76	73	83	113	54	61	67	70	67	72	109
April	85	85	130	98	67	39	104	106	84	70	114
Maj	93	109	143	91	63	78	97	83	87	93	114
Juni	106	117	102	68	68	99	76	69	88	101	118
Juli	97	112	134	80	59	63	61	54	82	84	105
August ...	84	104	147	90	48	45	57	47	73	74	109
September	72	94	199	117	46	51	49	48	72	75	101
Oktober ..	70	88	188	155	71	61	31	31	78	78	94
November	67	79	161	143	83	63	26	24	79	74	99
December .	62	74	114	134	72	65	47	40	70	73	105
Hele Aaret	80	89	129	108	62	61	61	56	76	77	106

mod 36 000 Aaret før og 106 000 Faar, Lam og Geder mod 170 000 Stkr. i 1946. Paa de autoriserede Fjerkræslagterier var Slagtingerne i 1947 2,8 Mill. kg mod 2,5 Mill. kg i 1946, 1,6 Mill. kg i 1945 og 5,8 Mill. kg i 1939. Stigningen fra 1946 til 1947 udgør 11 pCt., for Kyllinger var det tilsvarende Tal 25 pCt. og for Kalkuner endog 150 pCt.

Paa dette Sted skal ikke gøres Rede for Aarets Prisudvikling og de Afsætningsforhold paa Hjemmemarkedet og i Udlandet, der ligger bag Tallene — ej heller for den førte Handels- og Prispolitik. Interesserede henvises til Professor K. Skovgaard's Aarsoversigt i *Tidsskrift for Landøkonomi*, Hæfte 1 1948, for Mejeriprodukternes Vedkommende til Professor H. M. Jensens Oversigt i et følgende Hæfte. Dog gengives nedestaaende de maanedlige Gennemsnitsnoteringer, som Producenterne fik afregnet de vigtigste Husdyrbrugsprodukter efter igennem 1947 sammenlignet med de tilsvarende Tal for 1946.

Det vil ses, at den paakrævede Prisstigning navnlig gjorde sig gældende i Aarets sidste Kvartal, men at Gennemsnitsnoteringerne for hele Aaret dog blev kendeligt bedre end Aaret før.

Kødpriisen laa uforandret igennem hele 1947 med Undtagelse af et Par Sommermaaneder, hvor Landbrugsministeriets Kvæg-

Gennemsnitsnoteringer, Øre pr. kg.

	Smør		Flæsk		Æg	
	1947	1946	1947	1946	1947	1946
Januar	480	400	290	259	300	240
Februar	480	400	298	259	282	222
Marts	480	400	298	259	248	192
April	480	400	298	259	246	190
Maj	480	400	298	259	244	190
Juni	480	400	298	259	251	198
Juli	480	400	298	259	278	220
August	480	400	298	272	300	244
September	480	420	303	280	315	280
Oktober	504	480	380	280	364	305
November	600	480	380	284	380	320
December	625	480	380	290	380	315
Gennemsnit	504	421	318	268	299	242

og Kødudvalg midlertidigt betalte et Tillæg paa 4 Øre pr. kg. Gennemsnittet af Noteringen for 1. og 2. Klasses Slagtekøer blev saaledes 122,44 Kr. pr. 100 kg lev. Vægt mod 121,75 gennem de nærmest foregaaende Aar.

Hestepriiserne laa ret fast Aaret igennem og praktisk talt paa samme Højde som Aaret forud. Saaledes var eksempelvis De fynske Landboforeningers højeste Notering for unge, gode Handelsheste 1800 Kr. i Gennemsnit for 1947 mod 1810 Kr. i 1946.

Eksporten.

Særligt interesserede kan her henvises til *Landbrugsraadets Meddelelser*, som hver Uge bringer fyldige Oversigter over Eksportens Størrelse og Varernes Fordeling til de forskellige Aftagerlande. I det følgende gives kun et Aarssammendrag for de vigtigste Varegrupper.

Trods en mindre Smørproduktion er det eksporterede Kvantum Smør altsaa steget; det er Margarinen, der i stigende Grad har frigjort Eksportsmør til Gavn for Samfundøkonomien, hvad enten nu Konsumenterne har set mildt til Ombytningen af Smørmærker med Margarinemærker eller ej!

Halvdelen af Eksportsmørret gik til England, Resten til en lang Række andre Lande, hvoriblandt Rusland, Belgien og Czekoslovakiet spillede den største Rolle. England aftog end-

Udførslen af danske Husdyrbrugsprodukter.

	1947	1946	1945	1944	Gennemsnit 1935—39
Smør (Mill. kg)	87,1	77,5	62,7	52,6	149,1
Ost (Mill. kg)	13,3	9,9	0,8	1,7	8,9
Æg (Mill. Snese)	17,0	9,8	7,9	2,5	74,6
Bacon og Flæsk (Mill. kg)....	57,8	62,6	50,0	101,3	185,1
Levende Svin (1000 Stkr.)	—	—	9,6	92,5	131,2
Svinefedt (Mill. kg)	5,9	0,3	0,3	1,2	11,4
Slagtet Hornkvæg (1000 Stkr.)	122,8	131,6	97,8	36,7	61,1
Levende Hornkvæg (1000 Stkr.)	239,3	144,5	43,2	130,6	146,5
Slagteriaffald (Mill. kg)	12,5	7,1	3,4	9,0	22,2
Slagtet Fjerkræ (Mill. kg)	0,7	0,4	—	—	2,9
Heste (1000 Stkr.)	49,5	45,7	6,1	29,8	10,8

videre 80 pCt. af Æggene, ca. 65 pCt. af Flæsket og op mod 20 pCt. af Kødet, der gik til Udlandet.

Af Hestene solgtes de 43 000 Stkr. til Polen og de 3000 Stkr. til Frankrig. Blandt de resterende 3500 er medregnet godt 2000 Slagteheste.

Avlsarbejdet.

Avlsarbejdet gik sin jævne Gang ad de prøvede Veje, saavel hvad den private som den organisationsmæssige Side af Sagen angaar. Sommerens lange Række af mindre og større Dyrskuer viste, at Interessen for Husdyravlen er til Stede, og at der fortsat stiles maalbevidst mod Forbedring af saavel Dyrenes Ydelse som Bygning. En lang Række tykke Bind Stam-bøger sørgede som sædvanlig for Registrering af Elitedyrenes Afstamning og Præstationer til Gavn for de kommende Aars Avlsarbejde.

Afkomprøverne for Kvæg, der paabegyndtes i 1945—46 med 6 Hold Kvier paa 3 Stationer, udvidedes betydeligt, idet Prøverne 1946—47 omfattede 14 Afkomshold paa 7 Stationer, og i Efteraaret 1947 indsattes 23 Hold Kvier paa 11 Afkomspøvestationer. Under Forsøgslaboratoriet oprettedes der endvidere et *Insemineringslaboratorium* i Skæring ved Aarhus, hvor Dr. K. Rottensten tilrettelægger og leder Forsøg og Undersøgelser i Forbindelse med den kunstige Sædooverføring, som stadig faar større og større Anvendelse, idet over en Trediedel af Danmarks Kobestand i 1947 befrugtedes ved kunstig Sædooverføring.

Kontrolforeningernes beregnede Gennemsnitstal for samtlige kontrollerede Køer i Landet viste for det Aar, der sluttede til 1. Oktober 1947, nogen Ydelsesnedgang, nemlig 116 kg Mælk og 3,7 kg Smør. Den tørre Sommer maa ogsaa her bære Skylden. Desværre betyder den fortsatte Mangel paa Oliekager, at Køerne stadig ikke faar Lejlighed til at vise, hvad deres Arveanlæg rummer. — Dette er ikke blot produktionsmæssigt, men ogsaa avlsmæssigt set at beklage.

Kontrollforeningerne 1946—47.

	Gennemsnitsydelse pr. Ko			F. E.	pCt. kontr. Køer	Udgift Kr. pr. Ko
	kg Mælk	pCt. Fedt	kg Smør			
Fyn	3459	4,21	163,3	2988	68,0	8,45
Bornholm	3307	4,20	155,7	2866	49,1	7,85
Lolland-Falster	3352	4,08	153,2	2914	52,6	7,13
Sjælland	3331	4,08	152,2	2940	51,8	8,01
Jylland	3205	4,02	144,1	2875	46,1	8,81
Hele Landet 1946—47	3272	4,06	148,8	2904	49,6	
" 1945—46	3388	4,02	152,5	2959	50,4	
" 1943—44	3139	4,02	141,3	2912	49,9	
" 1941—42	2779	4,07	126,7	2694	49,2	
" 1938—39	3666	3,92	160,7	3050	47,7	

Svineavlens har haft trænge Kaar igennem en snart lang Aar-række med Kornknaphed, hvor Folk i Almindelighed kun kunde holde nogle faa Svin — og hvor Kvaliteten af de leverede Svin betød mindre. Men Elitebesætningerne har heldigvis ikke slækket paa Kravene, og det kan derfor siges, at Avlsdyrbe-standen paa Svineavlscentre er intakt. Gennemsnittet for de kontrolfodrede og slagtebedømte Afkomshold fra disse Besætninger gengives efterfølgende.

Tallene gælder udelukkende Svin af *Dansk Landrace*, for hvilken Race der i 1947 anerkendtes 253 Centre mod 246 Aaret før. Dertil anerkendtes 4 Avlscentre for *Yorkshiresvin*, men Antallet af Forsøgssvin for denne Race har igennem de senere Aar været saa lille, at Gennemsnitsresultaterne ikke giver et tilstrækkelig sikkert Sammenligningsgrundlag over for Landracen. Derfor er Tallene for *Yorkshiresvinene* ikke medtaget i Oversigten, som de ellers plejer at være. Men det skal nævnes, at *Yorkshiresvinene* nu staar kendeligt tilbage for Land-

Gennemsnitstal for Svineforsøgene, Landrace.
(Regnskabsaaret gaar fra 1. Sept. til 31. Aug.).

	1946-47	1945-46	1944-45
Antal Forsøgsgrise	2 320	2 548	2 296
Udsætterprocent	3,9	3,4	3,3
F. E. pr. kg Tilvækst	3,28	3,29	3,31
pCt. Eksportflæsk	60,8	60,5	60,5
Tykkelse i cm af:			
Rygflæsk	3,34	3,36	3,39
Bug	3,26	3,28	3,26
Kroplængde i cm	93,4	93,8	93,7
Points (0—15) ved Bedømmelse af:			
Fasthed	13,2	13,3	13,2
Bov	12,7	12,8	12,7
Rygflæskets Fordeling	12,8	12,9	12,8
Bug	12,9	13,0	12,9
Skinker	12,4	12,3	12,3
Finhed	13,1	13,1	13,1
Kødfylde	12,9	12,9	12,9
Bacontype	12,6	12,6	12,5
pCt. Svin i Klasse:			
I { letfede	82	80	80
for tynde	9	10	8
II mellemfede	8	9	11
III fede	1	1	1

racen, hvad Kvaliteten angaar. Saaledes opnaaede Forsøgsgrisene af Yorkshirerace gennemsnitlig kun 10,9 Points for Bacontype mod Landracens 12,6 Points.

Ogsaa for Faar, Kaniner og Fjerkræ udpegedes der Avlscentre paa Grundlag af officielle Konkurrencer. Efter Statens Fjerkræudvalgs Konkurrence mellem hele Hønsehold anerkendtes der saaledes 75 Avlscentre for Høns, alle i Klasse A. Gennemsnitslægningen for disse Besætninger var paa Grund af den strenge Vinter lavere end Aaret før, for Unghønerne saaledes 220 Æg mod 226 i 1946. Højeste Gennemsnitslægning for samtlige Unghøner i en Besætning var 269 Æg, et meget fint Resultat. 159 Unghøner har i Regnskabsaaret lagt over 300 Æg.

De til Kontrolstationen paa Favrholt indsendte Afkomshold

af Unghøner er for 1946—47 kun kontrolleret igennem 10 Maaneder. I dette Tidsrum blev Gennemsnitslægningen pr. Høne 176 Æg a 58,2 Gram mod 157 Æg a 58,7 Gram i den tilsvarende Periode Aaret før, hvor Ydelsen ganske vist ogsaa var usædvanlig lav. De forskellige Racers Lægning ses af efterfølgende Oversigt; højest naaede et Hold hvide Italienerne, der gav 214 Æg pr. Høne i 10 Maaneder.

Kontrollægningen paa Favrholm 1946—47.

(10 Maaneder).

Race	Antal Hold	Antal Æg	kg Æg	Ægvægt g	Vinter-æg	Hønevægt	F. E. pr. kg Æg
Hvide Italienerne .	55	182	10,603	58,4	79	1,87	3,47
Brune Italienerne .	27	172	9,977	58,0	79	1,80	3,48
<i>Let Race</i>	82	179	10,397	58,3	79	1,85	3,47
Rhode Islands . .	6	174	9,925	57,0	81	2,50	3,96
Sussex	5	158	9,074	57,3	78	2,45	4,28
Wyandotter	5	183	10,766	59,1	92	2,26	3,37
Plymouth Rocks . .	1	146	8,083	55,2	58	2,09	4,16
Barnevelder	2	145	8,822	60,9	57	2,40	4,45
<i>Svær Race</i>	19	168	9,709	57,9	79	2,39	3,92
<i>Alle Hold</i>	101	176	10,267	58,2	79		

Indenfor Hesteavlen har der fremdeles været meget stor Interesse for saavel Kaaringer som andre Avlsforanstaltninger, og man spejder efter nye Veje, der kan give Sikkerhed og Fremgang i Avlen. Med Henblik paa en Vurdering af Trækhestenes Brugsværdi foreslog Konsulent *Th. Vendelbo Andersen*, Horsens, saaledes for et Par Aar siden, at man søgte gennemført regelmæssige Arbejdsprøver for Landbrugsheste paa en saadan Maade, at man kunde drage avlsmæssige Konsekvenser af Prøverne.

Et Udvalg, hvis Formand er Professor *Johs. Jespersen*, har nu igennem et Par Aar i al Stilfærdighed arbejdet paa at finde frem til bestemte Regler for Afholdelse af saadanne Præstationsprøver, og man er kommet saa vidt med dette Arbejde, at Udvalget har kunnet foreslaa en Arbejdsprøve efter følgende Retningslinier: Alle i Prøven deltagende Heste skal være mindst 4 Aar gamle; der prøves saavel Hingste som Vallakker

og Hopper. Prøven er todelt og omfatter dels en ca. 3 Timers *Køreprøve* i Tospand for belæst Vogn over 20 km, deraf de 6 km i Trav. Hestene vejes før og efter *Køreprøven*, og deres Temperatur, Puls og Aandedræt maales.

Dels gennemføres efter en Times Pávse en *Kraftprøve*, hvor Hesten gaar Enspænder for en Kraftmaalervogn, der kan afbremses til bestemt Træk. Der begyndes her med et Træk paa 30 pCt. af Hestens Vægt; efter 50 m Kørsel holdes Pávse i 2 Minutter, hvorefter Trækket øges med 40 kg; efter 50 m Kørsel igen 2 Min. Pávse og 40 kg Trækforøgelse — saaledes fortsættes, indtil Hesten ikke kan eller vil mere. (Se iøvrigt Tidsskrift for Landøkonomi 1947, Side 510).

Der er ingen Tvivl om, at Arbejdsprøver af denne Art, der tildels er udformet efter finsk Mønster, kan blive en værdifuld Hjælp i Hesteavlzarbejdet, idet man jo faktisk hidtil i Avlen har været afskaaret fra at tage Hensyn til noget meget væsentligt — nemlig Hestens Arbejdsevne og Arbejdsvilje. Det er derfor at haabe, at vi faar indført saadanne Prøver, og at Prøverne vil faa den fornødne Tilslutning; i saa Fald vil de sikkert ad Aare kunne gøres obligatoriske.

Aaret 1947 hørte som nævnt fodringsmæssigt og produktionsmæssigt til de vanskelige. Men det var let at sælge, saa afsætningsmæssigt var der ingen Genvordigheder; i hvert Fald mærkede den enkelte Landmand dem ikke — idet hans Ansvar her til Overmaal er overtaget af Staten og Organisationerne, der maa fægte om Aftaler angaaende Mængder og Priser og Modydelser baade hjemme og ude. Men der var allsaa begge Steder Brug for Varerne, og prismæssigt bedredes Situationen væsentligt i Løbet af Aarets sidste Maaneder. Dette gav Husdyrbrugerne en tiltrængt Stimulans, saa de — om ikke med Optimisme, saa dog med Haab om rimelig Løn for dygtigt Arbejde — kunde skride over Tærskelen til 1948 og der fortsat øve deres alsidige Indsats.
